

Regionens revisorer

Granskning av krisberedskap

Rapport nr 10/2020

Krisberedskap och krisledning under pandemin

Granskningen visade på brister i regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsnämndens planering och förberedelser inför en kris. Trots att en rad aktiviteter genomfördes på tjänstepersonsnivå har svagheter i den politiska styrningen bidragit till otydliga ansvarsförhållanden i regionen.

Revisorerna bedömer att bristerna i regionens förberedande arbete sannolikt hade en negativ påverkan på krisledningen under våren 2020. I början av pandemin fanns det otydligheter i arbetsformerna för krisledningen. Positivt var att krisledningen fungerade bättre under hösten 2020.

Av granskningen framgick att chefer och medarbetare i styrelsens och nämndens förvaltningar uppvisade god anpassningsförmåga för att hantera det allvarliga läget som uppstod under år 2020. Chefer och medarbetare gjorde värdefulla insatser under pandemin. Revisorerna bedömer dock att en god förmåga till anpassning och improvisation inte kan ersätta att det innan pandemin fanns behov av bättre planering, övning och tydliga strukturer.

lakttagelser i granskningen

Ansvars- och rollfördelningen mellan styrelsen och nämnden var otydlig. Hälso- och sjukvårdsnämnden har vårdgivaransvaret och är ansvarig för att säkerställa en katastrofmedicinsk beredskap. Trots detta hade nämnden en undanskymd roll i arbetet med krisberedskap. Nämnden hade varken beslutat om eller deltagit i beredningen av den plan som beskrev hur hälso- och sjukvården skulle fungera vid en kris. Det saknades dessutom en beskrivning av hälso- och sjukvårdsdirektörens uppdrag rörande den katastrofmedicinska beredskapen.

Det fanns brister i styrelsens och nämndens styrning av planeringsarbetet inför en kris. Det fanns ingen systematik kring hur identifierade risker skulle

omsättas i konkret planering och åtgärder. Granskningen visade att svagheter i styrningen av planeringsarbetet fick konsekvenser och bidrog till de försörjningsproblem gällande skyddsutrustning och läkemedel som uppstod under våren 2020.

Tjänstepersoner i krisledningen hade inte tillräckliga befogenheter. Varken styrelsen eller nämnden hade säkerställt att tjänstepersoner som bemannade krisledningen under pandemin hade tillräckliga befogenheter för att fatta nödvändiga beslut.

Revisorernas rekommendationer

Några av revisorernas rekommendationer till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden är:

- Säkerställ en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av arbetet med krisberedskap och katastrofmedicinsk beredskap.
- Säkerställ att ansvars- och rollfördelningen mellan styrelsen och nämnden i arbetet med krisberedskap och katastrofmedicinsk beredskap är tydlig.
- Säkerställ att beslutsfattandet under en kris är rättssäkert och effektivt.

Revisorerna rekommenderar också styrelsen att:

- Säkerställ att övriga berörda nämnder ingår i beredningen av regionens planering inför kriser och allvarliga händelser.
- Lämna förslag till fullmäktige om ett reglemente för krisledningsnämnden.

Samtliga rekommendationer finns i revisorernas missiv till styrelsen och nämnden.

För ytterligare information om granskningen kontakta Malin Hedlund, malin.k.hedlund@regionvasterbotten.se, telefon 090-785 73 70. Den kompletta rapporten finns på regionens hemsida www.regionvasterbotten.se/revision men kan också beställas från regionens revisionskontor.